

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/231669,XVII-edycja-akcji-medialno-edukacyjnej-Zapal-znicz-pamieci.html>
27.02.2026, 20:22

XVII edycja akcji medialno-edukacyjnej „Zapal znicz pamięci”

19.10.2025

Już po raz siedemnasty zapłonęły znicza pamięci w wielu miejscach związanych z upamiętnieniem ofiar niemieckich zbrodni dokonanych w ramach operacji „Tannenberg”, „Akcji Inteligencja” oraz „politycznego oczyszczania gruntu” w 1939 r. Każdego roku, w trzecią niedzielę października, przypominamy o tych, którzy jako pierwsi zostali poddani eksterminacji po agresji III Rzeszy Niemieckiej na Polskę.

Chcąc pozbawić naród polski przywódców oraz możliwości tworzenia ruchu oporu, Niemcy metodycznie, głównie na ziemiach wcielonych do III Rzeszy, jesienią 1939 r. zaczęli mordować przedstawicieli lokalnych warstw przywódczych. W dokonanych wówczas setkach egzekucji rozstrzelanych zostało wielu Powstańców Wielkopolskich i Śląskich. Mordowani byli także polscy urzędnicy, nauczyciele, księża, działacze polityczni i społeczni, przedstawiciele ziemiaństwa, związków oraz stowarzyszeń patriotycznych. Część z nich publicznie rozstrzelano na głównych placach polskich miast i miasteczek. Celem tych egzekucji było zastraszenie Polaków i pozbawienie ich chęci stawiania oporu niemieckim okupantom.

Co roku pokazujemy, że o nich pamiętamy: o tych, którzy mają swój grób, a na nim tablicę z imieniem i nazwiskiem, ale również o tych, którzy leżą w bezimiennych, masowych mogiłach rozsianych po lasach, celowo oddalonych od skupisk ludzkich. Zachęcamy do indywidualnych upamiętnień grobów i miejsc pamięci znajdujących się w okolicy. Do włączenia się w akcję zapraszamy także muzea regionalne, władze samorządowe, przedstawiciele stowarzyszeń, mediów, nauczycieli wraz z uczniami oraz drużyny harcerskie.

Zrób zdjęcia dokumentujące akcję i prześlij je na adres: zapalzniczpamieci@ipn.gov.pl.*

* Wielkość wiadomości z załącznikami nie może przekraczać 10 MB (w jednej wiadomości e-mail). Prosimy o wysłanie maksymalnie pięciu zdjęć (ponumerowanych od 1 do 5) i opisanych według wzoru: nazwa miejsca/autor zdjęcia.

Przypominamy także o konieczności podpisania odpowiednich oświadczeń dołączonych do informacji o przetwarzaniu danych osobowych w związku z udziałem w XVII edycji akcji „Zapal znicz pamięci”. Dotyczą one przetwarzania wizerunku w celu zamieszczenia go na stronach internetowych i oficjalnych profilach w mediach społecznościowych Instytutu Pamięci Narodowej (RODO).

Publikujemy pierwsze zdjęcia uczestników akcji „Zapal znicz pamięci”, kolejne zdjęcia będą systematycznie pojawiać się na naszym profilu facebookowym.

Fot. Natalia Filipiuk, SP3 Luboń

Poznań Malta, Polana Harcerza, fot. Katarzyna Bugajewska

Jarogniewice, fot. Andrzej Szerner

Cmentarz parafialny przy ul. Bluszczowej, fot. Stanisław Molicki, SP3 Luboń

Ul. Strzelecka 10, Poznań, tablica Florianowi Marciniakowi, fot. Tytus Gałęzewski

Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie, fot. Jan Lembicz

Fort VII w Poznaniu, fot. Edyta Simm

PAMIĘCI
POLAKÓW ZAMORDOWANYCH
W TYM MIEJSCU
PRZEZ OKUPANTA NIEMIECKIEGO
W KILKU EGZENUCJACH
W LATACH 1939-1940

Jednym z bohaterów tegorocznej akcji „Zapał znicz pamięci” w Wielkopolsce jest Stefan Ludwik Doerffer, zamordowany 19 października 1939 r. w publicznej egzekucji w Książu.

Stefan Ludwik Doerffer (1877–1939) był żołnierzem, administratorem dóbr ziemskich i działaczem społecznym. Po ukończeniu studiów rolniczych na Uniwersytecie w Halle, w 1904 r. otrzymał w administrowanie rozległe dobra należące do hrabiego Maksymiliana Mielżyńskiego. Były to trzy klucze: w Łęce Wielkiej, Pawłowicach i Mchach. Okazał się bardzo sprawnym zarządcą dwunastu majątków i ośmiu folwarków należących do rodziny Mielżyńskich. W 1926 r. objął w dzierżawę Brzóstownię (majątek k. Książa), gdzie zamieszkał ze swoją liczną rodziną. W okresie II RP aktywnie działał także społecznie: m.in. był członkiem rady nadzorczej Cukrowni w Gostyniu i prezesem Kółka Rolniczego w Książu.

Zachęcamy również do skorzystania z [internetowej bazy obiektów grobownictwa wojennego](#) przygotowanej przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu, a także z [publikacji](#) na ten temat.

Akcja medialno-edukacyjna „Zapał znicz pamięci” to wspólny projekt pięciu Oddziałowych Biur Edukacji Narodowej IPN w Gdańsku, Bydgoszczy, Poznaniu, Łodzi i Katowicach oraz lokalnych rozgłośni radiowych.

Koordynator ponadregionalny akcji: Marta Szczesiak-Ślusarek

Koordynatorzy regionalni: Tomasz Cieślak i dr Katarzyna Florczyk

Patronat honorowy: Marszałek Województwa Wielkopolskiego

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
MAREK WOŹNIAK

Tekst: Tomasz Cieślak

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Pliki do pobrania

[Informacja dotycząca przetwarzania danych osobowych \(pdf, 297 KB\)](#)

[Folder „Zapał znicz pamięci” \(pdf, 13.7 MB\)](#)

[Pow. średzki miejsca pamięci II wojny światowej \(pdf, 620.21 KB\)](#)

[Pow. rawicki miejsca pamięci II wojny światowej \(pdf, 647.51 KB\)](#)

[Pow. nowosolski miejsca pamięci II wojny światowej \(pdf, 478.99 KB\)](#)

[Pow. leszczyński miejsca pamięci II wojny światowej \(pdf, 632.7 KB\)](#)

[Pow. kościański miejsca pamięci II wojny światowej \(pdf, 654.62 KB\)](#)

[Pow. gostyński miejsca pamięci II wojny światowej \(pdf, 662.19 KB\)](#)

[Pow. chodzieski miejsca pamięci II wojny światowej \(pdf, 620.3 KB\)](#)

[Leszno miejsca pamięci II wojny światowej \(pdf, 628.49 KB\)](#)

[Konin miejsca pamięci II wojny światowej \(pdf, 501.61 KB\)](#)

[Poznań miejsca pamięci II wojny światowej \(pdf, 681.01 KB\)](#)

[Lista miejsc województwo łódzkie \(pdf, 193.66 KB\)](#)

[Lista miejsc województwo śląskie \(pdf, 190.76 KB\)](#)

[Lista miejsc województwo kujawsko-pomorskie \(pdf, 216.35 KB\)](#)

Poznań

Polecamy